

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 26/2019-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 16. januára 2019 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], t. č. v Ústave na výkon trestu odňatia slobody [REDAKOVANÉ], vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1, čl. 13 a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Trnava sp. zn. 5 Nt 54/2016 z 12. októbra 2017 a uznesením Krajského súdu v Trnave sp. zn. 5 Tos 48/2018 z 12. apríla 2018 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 29. októbra 2018 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], t. č. v Ústave na výkon trestu odňatia slobody [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 6 ods. 1, čl. 13 a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Trnava (ďalej len

„okresný súd“) sp. zn. 5 Nt 54/2016 z 12. októbra 2017 a uznesením Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 5 Tos 48/2018 z 12. apríla 2018.

2. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom okresného súdu sp. zn. 4 T 9/2010 z 18. októbra 2011, ktorý nadobudol právoplatnosť 18. novembra 2011, uznaný vinným zo zločinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 a 3 písm. a) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“) a prečinu podvodu podľa § 221 ods. 1 a 2 Trestného zákona, za ktoré mu bol uložený podľa ustanovení § 222 ods. 3, § 41 ods. 2 a § 36 písm. l) Trestného zákona úhrnný trest odňatia slobody v trvaní ôsmich rokov a dvoch mesiacov. Následne rozsudkom krajského súdu sp. zn. 6 T 1/2008 z 1. februára 2012, ktorý nadobudol právoplatnosť 20. februára 2013, bol sťažovateľ uznaný vinným z trestných činov vraždy podľa § 219 ods. 1 a 2 písm. h) zákona č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon účinný do 31. júla 2001“), nedovoleného ozbrojovania podľa § 185 ods. 2 písm. a) Trestného zákona účinného do 31. júla 2001 a porušovania domovej slobody podľa § 238 ods. 1 a 2 citovaného zákona, za ktoré mu bol uložený podľa ustanovení § 219 ods. 2 a § 35 ods. 2 citovaného zákona úhrnno-súhrnný trest odňatia slobody v trvaní štrnástich rokov a šiestich mesiacov. Predmetným rozsudkom krajského súdu bol zároveň podľa § 35 ods. 2 Trestného zákona účinného do 31. júla 2001 zrušený výrok o treste uložený mu rozsudkom okresného súdu sp. zn. 4 T 9/2010 z 18. októbra 2011.

3. Z obsahu sťažnosti a jej príloh ďalej vyplýva, že sťažovateľ podal 30. marca 2016 okresnému súdu návrh na povolenie obnovy konania v jeho trestnej veci vedenej na okresnom súde pod sp. zn. 4 T 9/2010, v ktorom poukazoval na nález ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 106/2011 z 28. novembra 2012 s tým, že ide o nový dôkaz, ktorý je spôsobilý vyvolať zníženie trestu, ktorý mu bol okresným súdom uložený v konaní vedenom pod sp. zn. 4 T 9/2010, pretože v danom konaní bola pri ukladaní trestu použitá tzv. asperačná zásada, označená uvedeným nálezhom ústavného súdu za protiústavnú. V návrhu na povolenie obnovy konania sťažovateľ žiadal, aby po povolení obnovy konania bol zrušený výrok o treste uložený mu rozsudkom okresného súdu sp. zn. 4 T 9/2010 z 18. októbra 2011, ako aj výrok o treste uložený mu rozsudkom krajského súdu sp. zn. 6 T 1/2008 z 1. februára 2012, kde dôvodil, že výrok označeného rozsudku krajského súdu

priamo nadväzuje na výrok o treste uvedený v označenom rozsudku okresného súdu, a preto v zmysle teórie plodov z otráveného stromu je tiež neústavný.

4. Sťažovateľ v sťažnosti uvádza, že okresný súd ním podaný návrh na povolenie obnovy konania uznesením sp. zn. 5 Nt 54/2016 z 12. októbra 2017 zamietol s poukazom na § 399 ods. 1 písm. b) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“). O sťažnosti podanej sťažovateľom proti predmetnému rozhodnutiu rozhodol krajský súd uznesením sp. zn. 5 Tos 48/2018 z 12. apríla 2018, ktorým napadnuté uznesenie s odkazom na § 194 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku zrušil z dôvodu nepresnej formulácie výroku tohto uznesenia a podľa § 399 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku návrh sťažovateľa na povolenie obnovy konania odmietol.

5. Sťažovateľ označené rozhodnutia okresného súdu a krajského súdu, ktorými bol jeho návrh na povolenie obnovy konania odmietnutý, hodnotí ako porušujúce označené články ústavy a dohovoru.

6. Sťažovateľ na základe prezentovanej argumentácie ústavný súd žiada, aby v jeho veci rozhodol nálezom, ktorým by vyslovil porušenie jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 12 ods. 2 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1, čl. 13 a čl. 14 dohovoru uznesením okresného súdu sp. zn. 5 Nt 54/2016 z 12. októbra 2017 a uznesením krajského súdu sp. zn. 5 Tos 48/2018 z 12. apríla 2018, označené uznesenie krajského súdu zrušil a vrátil vec krajskému súdu na nové konanie a rozhodnutie.

II.

7. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších

predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

8. Predmetom konania pred ústavným súdom je namietané porušenie základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 12 ods. 2 ústavy a jeho práv podľa čl. 6 ods. 1, čl. 13 a čl. 14 dohovoru uznesením okresného súdu sp. zn. 5 Nt 54/2016 z 12. októbra 2017 a uznesením krajského súdu sp. zn. 5 Tos 48/2018 z 12. apríla 2018, ktorými bol odmietnutý návrh sťažovateľa na povolenie obnovy konania. Sťažovateľ vidí porušenie svojich označených práv v zamietnutí ním uplatneného návrhu na povolenie obnovy konania, a to v podstate z tých istých dôvodov, o ktoré opieral podaný návrh pred konajúcimi súdmi.

9. Systém ochrany základných práv a slobôd zaručených ústavou a ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich zo záväznej medzinárodnej zmluvy je založený na princípe subsidiarity, ktorý určuje aj rozsah právomoci ústavného súdu pri poskytovaní ochrany základným právam a slobodám, resp. ľudským právam a základným slobodám vo vzťahu k právomoci všeobecných súdov (čl. 127 ods. 1 a čl. 142 ods. 1 ústavy), a to tak, že všeobecné súdy sú primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie základných práv a slobôd, resp. ľudských práv a základných slobôd (čl. 144 ods. 1 a 2 a čl. 152 ods. 4 ústavy). Všeobecné súdy sú tak ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (II. ÚS 13/01). Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd vo vzťahu k námietkam týkajúcim sa označeného uznesenia okresného súdu konštatuje existenciu procesnej prekážky brániacej prerokovaniu tejto časti sťažnosti, ktorou je nedostatok právomoci ústavného súdu. Trestný poriadok zakotvujúci

inštitút sťažnosti poskytuje priestor aj na uplatnenie námietok týkajúcich sa pochybení konajúceho prvostupňového súdu potenciálne predstavujúcich zásahy do základných práv a slobôd. Rozhodovanie o tomto opravnom prostriedku patrí vždy druhostupňovému súdu. Sťažovateľ disponoval možnosťou uplatniť svoje námietky o prípadnom pochybení prvostupňového súdu prostredníctvom podanej sťažnosti, ktorú aj využil. Ochranu jeho základným právam zaručeným ústavou a právam zaručeným dohovorom bol oprávnený a zároveň povinný poskytnúť krajský súd. Táto skutočnosť vylučuje právomoc ústavného súdu preskúmať námietky sťažovateľa uplatnené proti prvostupňovému rozhodnutiu o zamietnutí návrhu sťažovateľa na povolenie obnovy konania. Ústavný súd preto rozhodol o odmietnutí tejto časti sťažnosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

10. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05). Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kontroly zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodnutí riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 115/02, I. ÚS 139/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

11. Predmetom sťažnosti sťažovateľa je posúdenie napadnutého rozhodnutia krajského súdu z hľadiska interpretácie a aplikácie zákonných noriem vzťahujúcich sa na jeho trestnú vec. Ústavný súd sa tak zaoberal otázkou splnenia podmienok obnovy konania v sťažovateľovej trestnej veci, a to vo vzťahu k záverom nálezu ústavného súdu

sp. zn. PL. ÚS 106/2011 z 28. novembra 2012, ktorý bol publikovaný v Zbierke zákonov Slovenskej republiky 21. decembra 2012 pod č. 428/2012 a ktorým ústavný súd rozhodol, že v § 41 ods. 2 Trestného zákona slová v texte za bodkočiarkou „*súd uloží páchateľovi trest nad 1/2 takto určenej trestnej sadzby odňatia slobody*“ nie sú v súlade s ústavou, a to, ako sa s touto skutočnosťou vysporiadal krajský súd vo svojom napadnutom rozhodnutí.

12. Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu (IV. ÚS 77/02, III. ÚS 63/06) každý má právo na to, aby sa v jeho veci v konaní pred všeobecnými súdmi rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon. Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy. Z toho vyplýva, že k reálnemu poskytnutiu súdnej ochrany dôjde len vtedy, ak sa na zistený stav veci použije ústavne súladne interpretovaná platná a účinná právna norma.

13. Z pohľadu ústavnoprávneho teda treba určiť povahu prípadov, v ktorých nesprávna aplikácia jednoduchého práva všeobecným súdom má za následok porušenie základných práv a slobôd. V konaní o ústavnej sťažnosti možno za také považovať prípady, v ktorých nesprávna aplikácia jednoduchého práva je spätá s konkurenciou jednotlivých noriem tohto práva, prípadne s konkurenciou rôznych interpretačných alternatív, v ktorých sa odráža kolízia ústavných princípov, a naostatok za také možno považovať aj prípady svojoľnej aplikácie jednoduchého práva (m. m. I. ÚS 331/09, I. ÚS 316/2011). Inými slovami, v prípadoch posudzovania individuálnych sťažností podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nie je úlohou ústavného súdu preskúmať príslušné právne predpisy a prax in abstracto, ale obmedziť sa, nakoľko je to len možné, na posúdenie konkrétneho prípadu na účely zistenia, či spôsob, akým boli uvedené predpisy aplikované alebo sa dotkli sťažovateľa, viedol k porušeniu ústavy a príslušných medzinárodných zmlúv.

14. Podľa § 41b ods. 1 zákona o ústavnom súde ak súd v trestnom konaní vydal na základe právneho predpisu, ktorý neskôr stratil účinnosť v zmysle čl. 125 ústavy, rozsudok, ktorý nadobudol právoplatnosť, ale nebol vykonaný, strata účinnosti takého právneho predpisu, jeho časti alebo niektorého ustanovenia je dôvodom obnovy konania podľa ustanovení Trestného poriadku.

15. Podľa § 394 ods. 1 Trestného poriadku obnova konania, ktoré sa skončilo právoplatným rozsudkom alebo právoplatným trestným rozkazom, sa povolí, ak vyjdú najavo skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by mohli same osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine alebo vzhľadom na ktoré by pôvodne uložený trest bol v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo uložený druh trestu by bol v zrejmom rozpore s účelom trestu, alebo vzhľadom na ktoré upustenie od potrestania alebo upustenie od uloženia súhrnného trestu by bolo v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo by bolo v zrejmom rozpore s účelom trestu.

16. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že rozsudkom okresného súdu sp. zn. 4 T 9/2010 z 18. októbra 2011 bol sťažovateľovi uložený podľa ustanovení § 222 ods. 3, § 41 ods. 2 a § 36 písm. l) Trestného zákona úhrnný trest odňatia slobody v trvaní ôsmich rokov a dvoch mesiacov. Sťažovateľovi bol teda uložený trest na základe aplikácie tzv. asperačnej zásady v zmysle § 41 ods. 2 Trestného zákona, a to v celom znení tohto ustanovenia, ktoré bolo platné a účinné v čase ukladania trestu, to znamená, že aj za uplatnenia tohto ustanovenia za bodkočiarkou, ktorého časť bola na základe nálezu ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 106/2011 z 28. novembra 2012 vyhlásená za nesúladnú s čl. 1 ústavy. Následne rozsudkom krajského súdu sp. zn. 6 T 1/2008 z 1. februára 2012 bol sťažovateľ uznaný vinným z trestných činov vraždy podľa § 219 ods. 1 a 2 písm. h) Trestného zákona účinného do 31. júla 2001, nedovoleného ozbrojovania podľa ustanovení § 185 ods. 2 písm. a) Trestného zákona účinného do 31. júla 2001 a porušovania domovej slobody podľa § 238 ods. 1 a 2 citovaného zákona, za ktoré mu bol uložený podľa ustanovení § 219 ods. 2 a § 35 ods. 2 citovaného zákona úhrnno-súhrnný trest odňatia slobody v trvaní štrnástich rokov a šiestich mesiacov, pričom predmetným rozsudkom krajského súdu bol zároveň podľa § 35 ods. 2 Trestného zákona účinného do 31. júla 2001 zrušený výrok o treste uložený sťažovateľovi rozsudkom okresného súdu sp. zn. 4 T 9/2010 z 18. októbra 2011.

17. Sťažovateľ podal 30. marca 2016 okresnému súdu návrh na povolenie obnovy konania v jeho trestnej veci vedenej na okresnom súde pod sp. zn. 4 T 9/2010, v ktorom poukazoval na nález ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 106/2011 z 28. novembra 2012 s tým,

že ide o nový dôkaz, ktorý je spôsobilý vyvolať zníženie trestu, ktorý mu bol okresným súdom uložený v konaní vedenom pod sp. zn. 4 T 9/2010, pretože v danom konaní bola pri ukladaní trestu použitá tzv. asperačná zásada, označená uvedeným nálezom ústavného súdu za protiústavnú. V návrhu na povolenie obnovy konania sťažovateľ žiadal, aby po povolení obnovy konania bol zrušený výrok o treste uložený mu rozsudkom okresného súdu sp. zn. 4 T 9/2010 z 18. októbra 2011, ako aj výrok o treste uložený mu rozsudkom krajského súdu sp. zn. 6 T 1/2008 z 1. februára 2012, kde dôvodil, že výrok označeného rozsudku krajského súdu priamo nadväzuje na výrok o treste uvedený v označenom rozsudku okresného súdu, a preto v zmysle teórie plodov z otráveného stromu je tiež neústavný. Okresný súd ním podaný návrh na povolenie obnovy konania uznesením sp. zn. 5 Nt 54/2016 z 12. októbra 2017 zamietol s poukazom na § 399 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku. O sťažnosti podanej sťažovateľom proti predmetnému rozhodnutiu rozhodol krajský súd uznesením sp. zn. 5 Tos 48/2018 z 12. apríla 2018, ktorým napadnuté uznesenie s odkazom na § 194 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku zrušil z dôvodu nepresnej formulácie výroku tohto uznesenia a podľa § 399 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku návrh sťažovateľa na povolenie obnovy konania odmietol.

18. Ústavný súd sa oboznámil s obsahom odôvodnenia uznesenia krajského súdu sp. zn. 5 Tos 48/2018 z 12. apríla 2018, ktorý vo vzťahu k odmietnutiu návrhu sťažovateľa na povolenie obnovy konania uviedol: *«Správne konštatoval prvostupňový súd, že návrh odsúdeného na obnovu konania jednoznačne smeruje proti výroku, ktorý už neexistuje t.j. výrok o treste, nie výrok o vine, pretože bol právoplatne zrušený neskorším rozhodnutím Krajského súdu v Trnave. Sťažnostný súd poukazuje na argumentáciu prvostupňového súdu týkajúcu sa tej skutočnosti, že nie je možné rušiť už raz právoplatne zrušený výrok o treste, keďže návrh odsúdeného smeruje proti výroku, ohľadne ktorého obnova konania nie je prípustná, kým by predmetný výrok o treste „neobživil“ povolením obnovy konania a zrušením výroku o treste v konaní vedenom na Krajskom súde v Trnave pod sp. zn. 6T/1/2008. Na tomto mieste sťažnostný súd pripomína, že obnova konania je mimoriadnym opravným prostriedkom, prostredníctvom, ktorého nie je možné revidovať skutkové alebo právne závery, vyslovené súdmi pri rozhodovaní o vine obžalovaného, iba na základe iného hodnotenia už skôr vykonaných dôkazov. K sťažnostným námietkam odsúdeného, krajský súd uvádza, že nie je možné povoliť obnovu konania vo veci kde výrok o treste už bol*

právoplatne zrušený a nahradený súhrnným trestom v inom konaní. Krajský súd poukazuje, že odsúdený si nesprávne vyložil aplikáciu judikátu R 31/1989, pretože predmetné rozhodnutie sa týka toho, že ak je povolená obnova konania a zruší sa výrok o vine musí prísť automaticky k zrušeniu výroku o treste, ktorý má svoj podklad aj vtedy ak ide o trest ktorý bol ako súhrnný uložený v inom trestnom konaní. Použitie uvedeného rozhodnutia v danom prípade nie je možné, pretože odsúdený nežiada zrušiť výrok o vine, ale žiada pri povolení obnovy konania zrušiť iba výrok o treste, ktorý mu bol už zrušený uložením súhrnného trestu rozhodnutím Krajského súdu v Trnave. V konaní okresného súdu teda neboli zistené nové skutočnosti alebo dôkazy, ktoré by odôvodňovali pozitívne rozhodnutie o návrhu odsúdeného na povolenie obnovy konania. Preto prvostupňový súd vecne správne rozhodol o zamietnutí žiadosti odsúdeného o povolenie obnovy konania.»

19. Ústavný súd sa tiež oboznámil s časťou odôvodnenia prvostupňového uznesenia okresného súdu, na ktoré krajský súd ako na vecne správne vo svojom rozhodnutí poukázal, a to časťou odôvodnenia rozhodnutia okresného súdu, kde tento nad rámec uviedol: „Nad rámec potrebného vo vzťahu k výroku tohto rozhodnutia súd považuje za potrebné dodať, že z oboznamovaného rozhodnutia Krajského súdu v Trnave je zrejmé, že pri ukladaní trestu asperačná zásada aplikovaná nebola, keďže trest sa ukladal podľa zákonnej úpravy, ktorá tzv. zostrujúcu zásadu ešte nepoznala. Krajský súd ukladal úhrnno súhrnný trest odňatia slobody podľa zákonného ustanovenia, ktoré sa vzťahovalo na trestný čin najprísnejšie trestný zo zbierajúcej sa trestnej činnosti a to trestný čin vraždy podľa § 219 ods. 2 Tr. zák. účinného do 31.07.2001. Trestná sadzba za uvedený trestný čin bola v rozmedzí 12 — 15 rokov alebo výnimočný trest, pričom menovanému ([REDACTED] bol uložený trest odňatia slobody 14 a pol roka. Z odôvodnenia predmetného rozsudku pritom vyplýva, že pri úvahách o uloženom treste sa krajský súd riadil zásadami uvedenými v § 23 ods. 1, § 31 ods. 1 a § 35 ods. 2 Tr. zák. účinného v čase spáchania skutku, pričom trest uložený rozsudkom tunajšieho súdu, voči ktorému návrh na obnovu konania smeroval, nemal v zmysle § 35 ods. 2 Tr. zák. účinného do 31.07.2001 explicitný vplyv na výšku neskôr uloženého trestu odňatia slobody.“

20. Ústavný súd vo svojej judikatúre stabilne uplatňuje zásadu prednosti ústavne konformného výkladu (napr. IV. ÚS 186/07, PL. ÚS 15/98, II. ÚS 148/06), z ktorej okrem iného vyplýva, že „v prípadoch, ak pri uplatnení štandardných metód výkladu prichádzajú do úvahy rôzne výklady súvisiacich právnych noriem, bol uprednostnený ten, ktorý zabezpečí plnohodnotnú, resp. plnohodnotnejšiu realizáciu ústavou garantovaných práv fyzických osôb alebo právnických osôb. Inak povedané, všetky orgány verejnej moci sú povinné v pochybnostiach vykladať právne normy v prospech realizácie ústavou (a tiež medzinárodnými zmluvami) garantovaných základných práv a slobôd“ (II. ÚS 148/06, IV. ÚS 186/07). Ústavný súd pri posudzovaní konkrétnych prípadov nesmie opomínať, že prijaté riešenie (rozhodnutie) musí byť akceptovateľné aj z hľadiska všeobecne ponímanej spravodlivosti (m. m. IV. ÚS 1/07, IV. ÚS 75/08, I. ÚS 57/07, I. ÚS 82/07, IV. ÚS 182/07).

21. Právnou podstatou rozhodovania všeobecných súdov o návrhoch na povolenie obnovy konania súvisiacich s nálezom ústavného súdu o asperačnej zásade je ústavne konformný výklad § 41b ods. 1 zákona o ústavnom súde v spojení s § 394 ods. 1 Trestného poriadku.

22. Podľa právneho názoru formulovaného v stanovisku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. Tpj 44/2013 u podaného návrhu na povolenie obnovy konania vo veci skončenej právoplatným rozhodnutím, opierajúceho sa len o skutočnosti predpokladané § 41b ods. 1 zákona o ústavnom súde, je splnenie podmienok obnovy konštatované už v danom ustanovení, a súd preto nemôže skúmať splnenie iných podmienok uvedených v § 394 ods. 1 Trestného poriadku, ale obnovu konania povolí podľa § 394 ods. 1 Trestného poriadku z dôvodu uvedeného v ustanovení § 41b ods. 1 zákona o ústavnom súde. Zjednocujúce stanovisko pléna ústavného súdu sp. zn. PLZ. ÚS 2/2014 zo 7. mája 2014 kvalifikovalo označený právny názor ako konformný s plnohodnotnou ochranou základných práv a slobôd dotknutých subjektov, a potvrdilo tak jeho aplikovateľnosť v konaniach pred všeobecnými súdmi v plnom rozsahu.

23. Krajský súd v namietanom uznesení správnosť záverov prvostupňového rozhodnutia okresného súdu, ktorý návrh sťažovateľa na povolenie obnovy konania zamietol, odôvodnil konštatovaním, že návrh sťažovateľa na povolenie obnovy konania

smeruje proti výroku o treste, ktorý už neexistuje, keďže bol zrušený neskorším rozsudkom krajského súdu, ktorý ukladal sťažovateľovi úhrnno-súhrnný trest odňatia slobody. Okresný súd rozhodujúci o návrhu sťažovateľa na povolenie obnovy konania nad rámec svojho odôvodnenia ešte zdôraznil, že krajský súd, ktorý rozhodoval o uložení predmetného úhrnno-súhrnného trestu odňatia slobody, asperačnú zásadu ani neaplikoval, pretože sa sťažovateľovi trest ukladal podľa právnej úpravy, ktorá tzv. zostrujúcu zásadu ešte neobsahovala.

24. Ústavný súd opätovne poukazuje na znenie § 41b ods. 1 zákona o ústavnom súde a potrebu jeho ústavne konformného výkladu v spojení s § 394 ods. 1 Trestného poriadku.

25. Ústavný súd je toho názoru, že výklad dotknutého ustanovenia zákona o ústavnom súde v spojení s § 394 ods. 1 Trestného poriadku, ktorý konajúce súdy rozhodujúce o návrhu sťažovateľa na povolenie obnovy konania zvolili, spĺňa podmienku ústavnej konformnosti, a to z toho zásadného dôvodu, že prvotná aplikácia asperačnej zásady prenesená do výroku o treste obsiahnutého v rozsudku okresného súdu bola fakticky pohľtená následným rozsudkom krajského súdu, ktorý predmetný výrok rozsudku okresného súdu zrušil a pri ukladaní nového úhrnno-súhrnného trestu asperačnú zásadu vôbec neaplikoval, keďže ju relevantná, krajským súdom aplikovaná právna úprava neobsahovala.

26. S ohľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť sťažovateľa pri jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú a z tohto dôvodu sa nezaoberal ani ďalšími návrhmi sťažovateľa, ako napr. jeho žiadosťou o ustanovenie advokáta.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. januára 2019